

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, Թ. Տարի, Թիւ 399, Ուրբաթ, 25 ՕԳՈՍՏՈՍ, 2017

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

Համագործակցութեան Անդրանիկ Նախաքայլ՝ Քուէյթի Ազգային Վարժարանին Եւ Հայաստանի «Անանիա Շիրակացի»-ի Անուան Ճեմարանին Միջեւ

Երկուշաբթի, 21 օգոստոս 2017-ին, Հայաստանի Հանրապետութեան կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան մասնաշէնքին մէջ Հայաստանի «Անանիա Շիրակացի» Ճեմարանին եւ Քուէյթի Ազգային վարժարանին միջեւ ստորագրուեցաւ համագործակցութեան եւ բարեկամութեան յուշագիր: Սոյն յուշագիրը իր տեսակին մէջ եզակի է այն առումով, որ առաջին համաձայնագիրն է, գոր կը ստորագրուի սփիւռքեան եւ հայաստանեան կրթօճախներու միջեւ: Նշեալ յուշագիրով կողմերը

կ'իրականացնեն շարք մը ծրագիրներ, որոնք պիտի նպաստեն ուսուցիչներու վերապատրաստման աշխատանքին, աշակերտներու ուսման մակարդակի բարելաման, առցանց ողիմպիականներով եւ ամառնային ճամբարներով: Կը նախատեսուի բոլոր հարցերը քննարկել յատուկ ձեւաւորուած աշխատանքային խումբերով: Յուշագիրը ստորագրեցին Հայաստանի կողմէ «Ա. Շիրակացի» Ճեմարանի տնօրէն Աշոտ Ալիխանեան, իսկ Քուէյթի Ազգային վարժարանը 1960 թուականէն սկսեալ իբրեւ կրթական հաստատութիւն մեծ ներդրում ունեցած է հայ սերունդներու դաստիարակութեան եւ համալսարանական ուսման պատրաստութեան իմաստով: Ինչպէս գիտէք, որեւէ կրթական հաստատութիւն, յատկապէս սփիւռքի մէջ կը դիմագրաւէ բազում դժուարութիւններ: Այդ դժուարութիւններուն մեծագոյնը կը հանդիսանայ արդիական կրթական եւ ուսումնական չափորոշիչներու հետ քայլ պահելու հրամայականը: Մենք՝ իբրեւ Ծոցի երկիրներու մէջ գործող միակ ամէնօրեայ հայկական վարժարան, պարտաւոր ենք գործնական քայլ առնել, որպէսզի այս հաստատութիւնը գոյատեւէ, յանուն ապագայ սերունդներու հայեցի դաստիարակութեան եւ բարձրագոյն ուսման հասնելու նպատակով: Այս աշխատանքին մէջ միայն մեր ճիգերով չէինք կրնար յառաջանալ, սակայն կը գիտակցեինք, որ մեր թիկունքին կայ պետականութիւն: Ուստի մեր առաջին հասցէն եղաւ Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութիւնը, որ մօտէն հետաքրքրութիւն ցուցաբերեց, տուաւ ուղղութիւններ, որոնց միջոցով մենք ծանօթացանք «Ա. Շիրակացի» միջազգային Ճեմարանի հրաշալի տնօրէնութեան ու անձնակազմին: Մենք հպարտ ենք «Շիրակացի»-ի նուաճումներով եւ մեզի համար ձգտում մըն է հասնիլ գիտական այդ մակարդակին: Մեզի յատկապէս կը հետաքրքրէ միջազգային պաքալորեայի փորձը եւ այդ

փորձի կիրարկումը մեր դպրոցին մեջ, ինչ որ յարատևի ճիգի եւ աշխատանքի առիթ պիտի ըլլայ մեզի համար, որովհետեւ օրինական դաշտի հետ պատշաճեցումներու խնդիրներու եւ մեր անձնակազմի վերապատրաստման հետ կապուած հարցերու լուծման համար «Ա. Շիրակացի» ճեմարանը իր գործնական ներդրումը պիտի ունենայ: Ինձի համար ուրախալի առիթ է այսօր, որովհետեւ մենք իսկապէս կը զգանք, որ մեր կողքին ունինք հրաշալի մարդիկ ու հրաշալի հաստատութիւններ եւ մեր հարազատ հայրենիքը, որ մեր դժուարութիւնները յաղթահարելու համար ամէն բան տալու տրամադիր է: Մենք կը խոստանանք, որ այս յարաբերութիւնը պարզապէս ձեւական բնոյթ չստանայ, այլ անիկա իրական յարաբերութիւն ըլլայ սփիւռքեան եւ հայաստանեան կրթօճախներու միջեւ՝ լաւ օրինակ դառնալով այլ հաստատութիւններու համար: Այս առիթով շնորհակալութիւն կ'ուզեմ յայտնել Հայաստանի Հանրապետութեան կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան՝ յանձինս նախարար Լեւոն Մկրտչեանին եւ ամբողջ անձնակազմին: Նաեւ յատուկ շնորհակալութիւն «Ա. Շիրակացի» միջազգային ճեմարանի տնօրէնութեան ու անձնակազմին եւ բոլոր անոնց, որոնք մեծապէս սատարեցին սոյն համաձայնագիրի իրականացման: Յոյսով եմ, որ այս համաձայնութիւնը իր արդիւնաւէտ պտուղները պիտի տայ»:

Ապա «Ա. Շիրակացի» ճեմարանի տնօրէն Աշոտ Ալիխանեան իր սրտի խօսքը արտասանեց՝ ըսելով. «Մեր ճեմարանը Հայաստանի վերանկախացումէն քանի մը օր առաջ ստեղծուած է եւ անիկա անկախութեան տարեկից է: Մենք առաջին ճեմարանն ենք, որ ազգային ոգին ներառեց իր կրթական համակարգին մէջ: Մեզի համար ուրախալի պատասխանատուութիւն է ստորագրութիւնը նման յուշագիրի մը, որուն համար կ'ողջունեմ մեր զոյգ համայնքները: Մենք առաջին

ճեմարանն ենք, որ սփիւռքը մեծատառ գրեցինք, որով մեծապէս կը հաւատայինք միասնական ճիգերով ձեռք բերուած յաջողութիւններուն: Մեզի համար մրցակցային տրամադրութիւնները բնաւ ընդունելի չեն, այլ միայն ու միայն համագործակցութեան եւ միասնութեան ոգին է, որ պիտի թելաձէ մեր փոխադարձ յարաբերութիւններուն մէջ»:

Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարի տեղակալ Մանուկ Մկրտչեան ողջունելով նախաձեռնութիւնը նշեց, որ օրինակելի է, երբ հայկական վարժարանը Հայաստանէն դուրս կը փորձէ կիրարկել հայկական ուսումնական ծրագիրներ: «Մեր ուսումնական հաստատութիւնները, որոնց շարքին՝ «Շիրակացի» ճեմարանը, հետաքրքրական գաղափարներ ունին, սակայն մենք միշտ Հայաստանի մէջ խնդիր ունեցած ենք արձանագրուած նուաճումները թէ՛ երկրի ներսը, թէ՛ դուրսը տարածելու թէկուզ այն դպրոցներուն մէջ, ուր հայկական ծրագիրներ կ'իրականացուին: Յոյսով եմ, որ այս նախաձեռնութիւնը օրինակ կը հանդիսանայ մեր միւս լաւագոյն դպրոցներուն համար՝ արտերկրի ուսումնական հաստատութիւններուն հետ համագործակցելու եւ իրենց փորձը տարածելու տեսանկիւնէն», նշեց նախարարի տեղակալը:

Հանդիպումը շարունակուեցաւ երկու վարժարաններու պատուիրակութեանց մօտէն ծանօթացումով, գաղափարներու փոխանակումով, յառաջիկային բեղուն գործունէութեան ծաւալումի մաղթանքով եւ սերտ գործակցութեան հեռանկարով:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Սարգսեան – Փութին Հանդիպում. Փութին. «Հայաստան – Ռուսիա Երկու Ինքնիշխան Պետութիւններու Միջեւ Յարաբերութիւնները Շատ Լուրջ Կերպով Ամրապնդուած Են»

Չորեքշաբթի օր նախագահ Սերժ Սարգսեան աշխատանքային այցելութեամբ հասած է Մոսկի, Ռուսիա, ուր Ռուսիոյ նախագահի նստավայրին մէջ հանդիպում ունեցած է նախագահ Վլատիմիր Փութինի հետ:

Երկու պետութիւններու նախագահները քննարկած են հայ-ռուսական երկկողմանի եւ բազմակողմանի ձեւաչափով յարաբերութիւններու օրակարգին եւ համագործակցութեան վերաբերող հարցեր, անդրադարձ կատարուած է նախագահ Սերժ Սարգսեանի այս տարուան մարտին Ռուսիա կատարած պաշտօնական այցելութեամբ ձեռք բերուած պայմանաւորուածութիւններու իրագործման ընթացքին:

Նախագահներ Սարգսեան եւ Փութին անդրադարձած են նաեւ Եւրասիական տնտեսական միութեան եւ Հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիրի կազմակերպութեան շրջանակներու ծիրին մէջ զարգացող համարկման հոլովոյթներուն, միտքեր փոխանակած միջազգային եւ շրջանային արդիական հարցերու, որոնց շարքին՝ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի խաղաղ լուծման շուրջ:

«Յարգելի՛ Սերժ Սարգսեան, շատ ուրախ եմ ձեզ տեսնելով:

Մեր համագործակցութեան շրջագիծին մէջ, այս տարի մենք կը նշենք լաւ տարեդարձներ. ամբողջացաւ դիւանագիտական յարաբերութիւններու հաստատման 25-ամեակը, եւ քանի մը օրէն՝ 29 օգոստոսին, կը լրանայ առանցքային՝ Բարեկամութեան, համագործակցութեան եւ փոխադարձ օգնութեան մասին պայմանագիրի ստորագրման 20-ամեակը:

Այս ժամանակահատուածին Հայաստանի եւ Ռուսիոյ՝ իբրեւ երկու ինքնիշխան պետութիւններու միջեւ յարաբերութիւնները շատ լուրջ ձեւով ամրապնդուած են:

Լաւ ընթացքի մէջ է քաղաքական երկխօսութիւնը, նաեւ երկկողմանի համագործակցութիւնը՝ տնտեսական, անվտանգութեան եւ զինուորական մարզերուն մէջ: Մենք աշխուժօրէն կը համագործակցինք միջազգային կազմակերպութիւններու եւ մեր համարկման միատրումներու շրջագիծին մէջ: Շատ ուրախ եմ ձեզ տեսնելով եւ գրուցելով այս բոլոր հարցերուն շուրջ», ըսած է Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութին՝ հանդիպման ընթացքին ելոյթ ունենալով:

Նախագահ Սերժ Սարգսեան իր խօսքին մէջ ըսած է. «Շատ ուրախ եմ մեր հերթական հանդիպումին եւ շնորհակալ եմ հրաւերին համար: Իսկապէս, մենք քանի մը օրէն պիտի նշենք

Բարեկամության, համագործակցության եւ փոխադարձ օգնության մասին պայմանագիրի ստորագրման 20-ամեակը: Հետագայ տարիները դարձան մեր միջպետական յարաբերություններու զարգացման աշխուժ շրջան:

Հայ-ռուսական ռազմավարական դաշնակցային յարաբերությունները յատուկ են բարձր մակարդակով երկխոսութեամբ, արտաքին քաղաքական համակարգումով, միջազգային եւ շրջանային հարթակներուն վրայ արդիւնաւէտ համագործակցութեամբ, անվտանգութեան, զինուորական եւ զինուորական-արհեստագիտական մարզերուն մէջ արգասաբեր համագործակցութեամբ:

Մեր առեւտրական, տնտեսական յարաբերությունները աշխուժօրէն կը զարգանան: Անցեալ տարի մենք ունեցանք առեւտրական շրջանառութեան 15 առ հարիւրի աճ: Այս տարուան առաջին վեց ամիսներուն ընթացքին անիկա աւելցած է գրեթէ 24 առ հարիւրով: Մեր երկիրներու կառավարություններուն եւ խորհրդարաններուն միջեւ կապը մնայուն է: Մշտապէս կը զարգանայ նաեւ միջշրջանային եւ մարդասիրական մարզերուն մէջ համագործակցութիւնը:

Այս բոլորին, վստահաբար, կը նպաստեն բարձրագոյն եւ բարձր մակարդակներու վրայ տեղի ունեցող այցելութիւնները: Այս տարի Հայաստան գտնուած է Ռուսիոյ Տումայի նախագահը, Անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղարը, եւ Մոսկուա գտնուած եւ պաշտօնական այցելութեամբ, մեր խորհրդարանի նախագահը, վարչապետը:

Օրեր առաջ տեղի ունեցան երեք կարեւոր երկկողմանի յանձնախումբերու նիստերը՝ զինուորական արհեստագիտութեան, առեւտրական-տնտեսական եւ խորհրդարանական համագործակցութեան:

Այս առիթով կ'ուզեմ շնորհակալութիւն յայտնել անտառային հրդեհներու մարման ուղղութեամբ Ռուսիոյ ցուցաբերած օգնութեան համար:

Անգամ մը եւս շնորհակալութիւն հրաւերին, ջերմ ընդունելութեան համար», ըսած է նախագահ Սերժ Սարգսեանը:

Նախարար Վիգէն Սարգսեանը Ռուսիոյ Մէջ Մասնակցած Է «Արմիա-2017» Ցուցահանդէսի Բացումին

22 օգոստոսին Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարար Վիգէն Սարգսեանի գլխաւորած պատուիրակութիւնը մասնակցած է Ռուսիոյ «Փաթրիոթ» ցուցահանդէսային համալիրին մէջ (Մոսկուա) տեղի ունեցած «Արմիա-2017» 3-րդ միջազգային զինուորական արհեստագիտական համաժողովին եւ ցուցահանդէսի բացման հանդիսաւոր արարողութեան:

Ցուցահանդէսին Հայաստանի Հանրապետութեան զինուորական-արդիւնաբերական համալիրը ներկայացուած է առանձին տաղաւարով:

Շրջելով ցուցահանդեսի տաղաւարները՝ նախարար Վիգէն Սարգսեան ծանօթացած է տարբեր ընկերութիւններու զինուորական նշանակութեան արտադրանքի նմուշներուն:

Այցելութեան ընթացքին նախարարին ընկերակցած է Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարարի տեղակալ-Ռեզերվային արտադրութեան պետական կոմիտէի նախագահ Դաւիթ Փախչանեան:

ԵԱՀԿ-ի Մինսքի Խմբակի Ամերիկացի Համանախագահը Հրապարակած է Լեռնային Ղարաբաղի Տագնապի Խաղաղ Լուծման Վերաբերող Հիմնական Կէտերը

ԵԱՀԿ-ի Մինսքի Խմբակի ամերիկացի համանախագահ Ռիչըրտ Հոկլընտ հրապարակած է Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի խաղաղ լուծման հիմնական կէտերը:

«Հաշուի առնելով Լեռնային Ղարաբաղի բարդ պատմութիւնը, կողմերը պէտք է սահմանեն անոր վերջնական իրաւական կարգավիճակը ապագային՝ փոխադարձ համաձայնութեամբ եւ իրաւական պարտաւորեցնող կամքի արտայայտութեամբ:

Նախկին Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավար մարզի սահմաններուն մէջ գտնուող տարածքին, որ Պաքուի կողմէ չի վերահսկուիր, պէտք է ժամանակաւոր կարգավիճակ տրուի, որ առնուազն կ'ապահովէ անվտանգութեան եւ ինքնավարութեան երաշխիքներ:

Լեռնային Ղարաբաղի շուրջ գրաւուած տարածքները պէտք է յանձնուին Ազրպէյճանի վերահսկողութեան: Այնտեղ չի կրնար որեւէ բնակեցում ըլլալ՝ առանց հաշուի առնելու Ազրպէյճանի ինքնիշխանութիւնը: Այդ տարածքներուն նկատմամբ Ազրպէյճանի ինքնիշխանութիւնը պէտք է վերականգնի:

Պէտք է ըլլայ միջանցք, որ միացնէ Հայաստանը Լեռնային Ղարաբաղի հետ: Անիկա պէտք է ըլլայ բաւականաչափ լայն՝ անվտանգ փոխադրումներու ապահովման համար: Սակայն անիկա չի կրնար ներառել Լաչինի ամբողջ շրջանը:

Յարատեւ լուծումը պէտք է ճանչնայ բոլոր տեղահանուած անձերու եւ գաղթականներու իրաւունքը՝ վերադառնալ բնակութեան նախկին վայր:

Խաղաղ լուծումը պէտք է իր մէջ ներառէ անվտանգութեան միջազգային երաշխիքներ, որոնք կ'ընդգրկեն խաղաղարար միջոցառումներ: Գոյութիւն չունի պատկերացում, որուն մէջ խաղաղութիւնը կրնայ ապահովուած ըլլալ առանց լաւ նախապատրաստուած խաղաղ գործողութիւններու, որոնք կը վայելեն բոլոր կողմերուն վստահութիւնը»:

Տեղի Ունեցած Են Հայ-Թիւրքմենական Բարձր Մակարդակի Բանակցութիւններ

Հայաստանի եւ Թիւրքմենիստանի նախագահները Երեւանի մէջ տեղի ունեցած հանդիպումին ընթացքին վերահաստատած են համաշխարհային խաղաղութեան նպաստելու հարցով փոխադարձ գործակցութիւնը ամրապնդելու փոխադարձ ձգտումը:

Ըստ «Արմէնփրես»-ի, Երեւանի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Սերժ Սարգսեանի հետ հանդիպումէն ետք՝ լրագրողներուն այս մասին ըսած է Թիւրքմենիստանի նախագահ Գուրպանկուլի Պերտիմուհամետով:

«Պատրաստակամութիւն յայտնած ենք այդ ուղղութեամբ գործընկերութիւն զարգացնելու ինչպէս երկկողմանի ձեւաչափով, այնպէս ալ ՄԱԿ-ի, ԵԱՀԿ-ի, ԱՊՀ-ի եւ այլ միջազգային կառոյցներու ծիրին մէջ», ընդգծած է Թիւրքմենիստանի նախագահը:

Անոր համաձայն, կողմերը համաձայնած են միաւորել ուժերը միջազգային անվտանգութեան մարտահրաւերները եւ սպառնալիքները դիմակայելու հարցին գծով, ներառեալ՝ ահաբեկչութեան եւ թմրանիւթերու շրջանառութեան դէմ պայքարը:

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Սերժ Սարգսեան, Երեւանի մէջ Թիւրքմենիստանի նախագահ Գուրպանկուլի Պերտիմուհամետովի հետ հանդիպման ընթացքին ներկայացուցած է Հայաստանի դիրքորոշումը Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի խաղաղ լուծման վերաբերեալ:

Թիւրքմենիստանի նախագահին հետ հանդիպումէն ետք նախագահական նստավայրին մէջ լրագրողներու հետ հանդիպումի մը ընթացքին, ըստ «Արմէնփրես»-ի, այս մասին յայտնած է Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահը:

«Բանակցութիւններու ընթացքին իմ կողմէն անգամ մը եւս վերահաստատուած է Հայաստանի դիրքորոշումը՝ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի բացառապէս խաղաղ լուծման գծով՝ հիմնուած միջազգային իրաւունքի չափանիշներու եւ սկզբունքներու, ՄԱԿ-ի կանոնադրութեան դրոյթներուն վրայ, մասնաւորապէս՝ անոնց, որոնք հաւասարապէս կը վերաբերին ուժ եւ անոր սպառնալիքը չկիրարկելուն, պետութիւններու տարածքային ամբողջականութեան, իրաւահաւասարութեան եւ ժողովուրդներու ինքնորոշման իրաւունքին», ընդգծած է Սերժ Սարգսեան:

Նախագահ Սարգսեան նաեւ ակնարկուցած է, որ ընդգծուած է տագնապի գոտիին մէջ իրավիճակի սրացման կանխարգիլման, իրավիճակի կայունացման եւ միջազգային հանրութեան միջնորդական իրաւագիրով օժտուած միակ ձեւաչափի՝ ԵԱՀԿ-ի Մինսքի խմբակի համանախագահ երկիրներու ջանքերուն շրջագիծին մէջ խաղաղ հոլովոյթի յառաջ մղման

համար պայմաններու ստեղծման ուղղուած համաձայնութիւններու իրականացման կարելորութիւնը:

Թիւրքմենիստանի նախագահի պաշտօնական այցելութեան շրջագիծին մէջ նախագահի նստավայրին մէջ տեղի ունեցած են ընդլայնուած կազմով բանակցութիւններ՝ երկու երկիրներու պատուիրակութիւններուն մասնակցութեամբ:

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Սերժ Սարգսեան եւ Թիւրքմենիստանի նախագահ Գուրպանկուլի Պերտիմուհամետով բարձր մակարդակի բանակցութիւններուն հիմամբ ստորագրած են միացեալ յայտարարութիւն: Ստորագրուած են նաեւ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Թիւրքմենիստանի միջեւ շարք մը մարզերու մէջ երկկողմանի համագործակցութեան խորացման ուղղուած փաստաթուղթեր:

Միացեալ Նահանգներու Այոա Նահանգը Ճանչցաւ Հայոց Ծեղասպանութիւնը

Չորեքշաբթի օր երեկոյեան Միացեալ Նահանգներու Այոա նահանգի նահանգապետ Քիմ Ռէյնոլտզ պաշտօնական արարողութեան մը ընթացքին ստորագրեց Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման եւ հոկտեմբեր 2017-ն Հայկական իրազեկման ամիս յայտարարելու մասին հռչակագիր մը:

Արարողութեան ներկայ էին հայ հոգեւոր դասի ներկայացուցիչներ, Արեւելեան Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի անդամներ Արմէն Մահակեանն ու Արթուր Մարտիրոսեանը, փոքրաթիւ հայ համայնքի ներկայացուցիչներ: Այոան դարձաւ 47-րդ նահանգը, որ ճանչցած է Հայոց ցեղասպանութիւնը:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

**«Իրաքն Ու Թուրքիան Կրնան Կարևոր
Դերակատարություն Ունենալ Միջին Արևելքի
Կայունության Համար» Կ' ըստ Ժաաֆարի**

Իրաքի արտաքին գործոց նախարար Իպրահիմ Ժաաֆարի Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Մելուք Չաուշօղլուի հետ Պաղտատի մէջ իր ունեցած հանդիպումէն ետք յայտնեց. «Թրքական կողմին հետ խօսեցանք թրքական ուժերուն հիւսիսային Իրաքի Պաաշիքա ճամբարէն հեռացման կարևորութեան մասին»:

«Իրաքն ու Թուրքիան կրնան կարևոր դերակատարություն ունենալ Միջին Արևելքի կայունութեան համար», նշեց ան:

Տաւթօղլու իր կարգին յայտնեց, որ իրենք կ'ողջունեն Թել Աֆարի մէջ ՏԱՀԵՇ-ի դէմ կատարուած զինուորական գործողութիւնը՝ նշելով, որ իրենք աշխատանք պիտի տանին իրաքեան ազգային միասնականութեան աջակցութեան եւ ՏԱՀԵՇ-էն ազատագրուած շրջաններու վերակառուցման ուղղութեամբ:

«Մենք Իրաքի միասնականութեան ու հողերու անվտանգութեան կ'աջակցինք», ըսաւ ան: «Պատրաստ ենք Պաղտատի եւ Էրպիլի միջեւ միջնորդութիւն կատարելու, եթէ մեզմէ աստիկա ինդրուի», յայտնեց թրքական դիւանագիտութեան պետը՝ աւելցնելով. «Իրաքի Քիւրտիստանի հանրաքուէն սխալ որոշում է»:

«Քիւրտերուն շահը միացեալ Իրաք ունենալու մէջ է», ըսաւ ան՝ շեշտելով. «Շրջանի կայունութիւնը կը պահանջէ ձերբազատիլ ՏԱՀԵՇ-էն ու ահաբեկչական կազմակերպութիւններէն»:

**Մաթիսի Հետ Հանդիպումին Մը Ընթացքին. Էրտողան
«Նեղութիւն» Կ'արտայայտէ Սուրիոյ Քիւրտերուն
Ցուցաբերուած Ամերիկեան Աջակցութեան Նկատմամբ**

«Թրքիշ Տէյլի Նիուզ» հաղորդեց, որ ըստ թրքական նախագահական աղբիւրներու, Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան Չորեքշաբթի օր Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարար Ճէյմս Մաթիսի հետ իր հանդիպումին ընթացքին Անգարայի նեղութիւնը արտայայտած է Ուաշինկթընի կողմէ Սուրիոյ քրտական Ժողովուրդի պաշտպանութեան ջոկատներուն ցուցաբերուած աջակցութեան նկատմամբ:

Աղբիւրները յայտնած են, որ Էրտողան եւ Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարարը նաեւ Իրաքի եւ Սուրիոյ հողային ամբողջականութեան պահպանման կարևորութիւնը շեշտած են:

Եւրոպական Միութեան Ընդլայնման Յանձնակատարը Կոչ Կ'ուղղէ Թուրքիոյ Նկատմամբ Նոր Ռազմավարութիւն Որդեգրելու

Եւրոպական Միութեան ընդլայնման հարցերով յանձնակատար Եռհաննես Հան գերմանական «Տիւտէօշէ Ցայթունկ» օրաթերթին մէջ 21 օգոստոսի զիշերը հրապարակուած հարցազրոյցին մէջ յայտնեց, որ Եւրոպական Միութիւնը պետք է փոխէ Թուրքիոյ նկատմամբ իր ռազմավարութիւնը, որովհետեւ այլեւս չի կրնար Անգարայի վարմունքին նկատմամբ «ուս թօթուելով» բաւարարուիլ:

«Կը հաւատամ, թէ ժամանակն է, որ անդամ պետութիւնները քննարկեն (Թուրքիոյ) վարմունքին ռազմավարական նշանակութիւնները», ըսաւ Հան՝ աւելցնելով. «Միայն ուս թօթուելը երկար ժամկէտի վրայ քաղաքական ռազմավարութիւն մը չէ»:

«Նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանին ազգային ընտրապայքարի մը միջամտելը, ինչպէս նաեւ ենթադրեալ քաղաքական հակառակորդներու արտայանձնման պահանջները անընդունելի են», ըսաւ Եւրոպական Միութեան յանձնակատարը՝ աւելցնելով, թէ Անգարա «ըստ երեւոյթին պատրաստակամ չէ իր ընթացքը վերատեսութեան ենթարկելու, ինչ որ զինք հետզհետէ աւելի կը հեռացնէ Եւրոպայէն»:

Իրանի Յեղափոխական Պահակագունդը Կը Հերքէ Թուրքիոյ Հետ Իրաքի Քիւրտերուն Դէմ Միացեալ Յարձակումի Ծրագրումը

Իրանի Յեղափոխական պահակագունդը հերքեց Թուրքիոյ այն անդումը, թէ երկու երկիրները Իրաքի քիւրտերուն դէմ միացեալ զինուորական գործողութիւն մը կը ծրագրեն՝ նշելով. «Մենք Իրանի սահմանէն դուրս որեւէ գործողութիւն չենք ծրագրած»:

Պահակագունդը հաղորդագրութիւն մը հրապարակելով յայտնեց. «Մենք պիտի շարունակենք դէմ դնել որեւէ ուժի, խմբաւորումի, խմբակի կամ անձի, որ կը փորձէ ներթափանցել իրանեան հողեր՝ ահաբեկչական գործողութիւններ շղթայազերծելու կամ մեր ապահովութիւնը քայքայելու համար»:

Յիշեցնենք, որ Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան քանի մը օր առաջ յայտարարած էր, թէ Իրանի հետ Սուրիոյ եւ Իրաքի մէջ քիւրտ զինեալներուն դէմ միացեալ զինուորական գործողութիւն մը օրակարգի վրայ է:

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ

Ուրիշ էր... աննախընթաց եւ անմոռանալի:

Հաւատքն էր, որ իջեւանած էր մեր՝ երիտասարդներուս հոգիներուն մէջ եւ զգալի ու մատնանշելիօրէն կը զօրանար յետ ամէն պահի:

Մենք օտարներ չէինք: Մեզ միացնողը մեր եկեղեցին էր առաջին հերթին, հայու արիւնն ու պատկանելիութիւնը: Վեհ գաղափարի ընկերներ էինք մենք:

Հեշտ չէր սակայն երբեք, բաժնուիլ այսքան վաղ այն ամէնէն՝ ինչ որ արդէն դարձած էին մեր ամենօրեայ կեանքի գեղեցիկ մանրամասնութիւնները: Տակաւին ականջիս կը հնչէ դրան մեղմ ճռճոցը, երբ ամէն անգամ կը ժամանէինք Կաթողիկոսարան, հայրիկները մեզ կ'ընդունէին ժպտուն ու խօսող աչքերով: Տակաւին աչքերուս դիմաց կը գծագրուի այն մտերմիկ պատկերը, երբ ամէն առաւօտ իւրաքանչիւրս դուրս գալով իր սենեակէն կը հնչէր իր առաջին «բարի լոյս»ը մեծ հրճուանքով ու լիայոյս ժպիտով:

Ընտանեկան ջերմ ու խանդավառ մթնոլորտն էր, որ տիրապետած էր ամենուրեք եւ եղբայրական սիրոյ ու յարգանքի զգացումները կը գերադասուէին:

Կաթողիկոսարանը կարծես ըլլար այն պտղաբեր ծառերով լի պարտէզը, ուրկէ կը քաղէինք ե՛ւ մարդկային ե՛ւ հոգեւոր քաղցր արժանիքներ, իսկ խաղաղութեան ու հանգստութեան թոյունները բարձր կը ճախրէին կապուտակ երկինքն ի վեր: Ու ծաղիկնէ՛րը... համեստութեան այդ ծաղիկները իրենց ընտիր բոյրը կ'արձակէին ու կը սփռէին ամենուրեք:

Հոգեշնորհ մեր հայրերը կարծէք ըլլային այն գուրգուրացող, այն սիրող ու աննման հայրերը, որոնք առնելով իրենց զաւակները, իրենց հոգատար թելերուն տակ, ոչ մէկ ճիգ կը խնայէին փոխանցելու Աստուծոյ պատգամը եւ հայեցի այնպիսի վեհ դաստիարակութիւն մը, որ կը ներառէ հաւատք, յարգանք, սէր, ծառայութիւն, միասնակամութիւն եւ դէռ շատ մը արժանիքներ, զոր գրիչս անկարող է թուարկել...

Այդ եռօրեայ սուրբ նպատակ ունեցող երիտասարդական միջ-թեմական համագումարը, որ մէկտեղած էր հայ ազգի զաւակներ, փաստօրէն մեզմէ իւրաքանչիւրին ընդմէջէն ծնունդ տուաւ նոր, տարբեր անձնատրութեան մը, որ շատ աւելի գիտակից ու ամէն բանով աւելի հարուստ էր այն անձէն, որ առաջին անգամ իր քայլերը նետած էր Վանքէն ներս: Այսօր, 21-րդ դարու գոյամարտին ընդմէջէն, մենք՝ հայ երիտասարդներս կու գանք ամրապնդելու մեր կապը Հայ Առաքելական Եկեղեցոյ հետ, որ Հայու գոյատեւման հիմքը կը հանդիսանայ: Անհրաժեշտ է ընդգծել, թէ վերոյիշեալ բոլորը կը պարտինք Աստուծոյ եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վահագնապետ հօր, որ մեզ ընծայեց այս պատուելի առիթն ու իր հովանիին տակ առնելով մեզ, մեր հոգիներն ու մտքերը ապրեցան վերագարթնում, իսկ մենք՝ վերածնունդ:

Ֆիզիքական այդ բաժանման պահուն, եւ մեր դալար պարտեզէն քաղեցի անմոռաց մեր յուշերը եւ հնձեցի հաւատքի այն բոյսը, զոր ցանած էի առաջին օրով, խոնարհ սերմերով: Այդ բոյսը հասունցած էր արդէն եւ պիտի շարունակէ դէռ երկա՛ր...

Եւ այժմ... ԵՐՆԷ՛Վ ԱՅՆ ՕՐԵՐՈՒՄ...

Միլվի Տէկիրմէնճեան
Քուէթի Թեմ, Օգոստոս 2017

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Հեգնական Երևույթն Անդին

Թուրքիոյ տնտեսութեան նախարար Նիհաթ Զէյպէքճի յայտարարեց, որ Թուրքիա կրնայ մաքսային համաձայնագիր կնքել Եւրասիական տնտեսական միութեան (ԵՏՄ) հետ՝ անելցնելով, որ իր երկիրը բանակցութիւններու առաջարկ ստացած է ռուսական կողմէն:

Առաջարկի աղբիւրին մասին ակնարկը Երեւանը մղեց բոլորին՝ մասնաւորաբար

Մոսկուային եւ Անգարային յիշեցնելու, թէ այդ մասին խօսիլը զաւելջտալի է, որովհետեւ Թուրքիան այն երկիրն է, որ 1993-էն ի վեր միակողմանի կերպով փակած է Հայաստան-Թուրքիա սահմանը՝ Թուրքիոյ եւ ԵՏՄ-ի մաքսային տարածքի միջեւ միակ ցամաքային սահմանը:

Զէյպէքճի յայտարարութիւնը առաջին ընթերցումով պարզապէս հեգնական է, սակայն իրողութեան մէջ խորք ունի: Այդտեղ կարելի է նշմարել հետեւեալ երեք կէտերը. Առաջինը, որ ամէնէն անմիջականն է, այն է, որ թրքական կողմի յայտարարութիւնը չի բխիր ԵՏՄ-ի հետ մաքսային համաձայնագիր կնքելու անկեղծ ցանկութենէ մը, այլ պատասխան է քանի մը օր առաջ Գերմանիոյ վարչապետ Անկէլա Մերքելի կատարած այն յայտարարութեան, թէ Թուրքիոյ եւ Եւրոպական Միութեան միջեւ Մաքսային միութեան համաձայնագիրը «առայժմ պիտի չփոխուի կամ պիտի չարդիականացուի»: Անգարայի պատասխանը հետեւեալն է. «Եթէ չարդիականացնէք Մաքսային միութեան համաձայնութիւնը, մենք համաձայնագիր կը կնքենք ԵՏՄ-ի հետ: Եթէ Գերմանիոյ մօտ դժկամութիւն կայ մեզ ընդունելու, ապա Ռուսիան պատրաստ է մեզ ընդունելու»:

Երկրորդը՝ Թուրքիան բաց ձեռքերով ընդունելու ռուսական կողմին ցուցաբերած պատրաստակամութիւնն է: Մոսկուա ամէն իմաստով կը փորձէ շահագործել Թուրքիա-Արեւմուտք խոր տարակարծութիւնները եւ Թուրքիան «խլել» կամ առնուազն առաւելագոյն չափով հեռացնել Ռուսիոյ հակառակորդ ճամբարէն:

Երրորդը՝ Պերլին սկսած է տնտեսական ճնշում բանեցնել Անգարայի վրայ եւ պիտի շարունակէ կարծր քաղաքականութիւն կիրարկել, մինչեւ որ Թուրքիան ի վերջոյ սորվի, թէ Գերմանիան հասարակ երկիր մը չէ եւ անոր հետ խնդիր ունենալ կը նշանակէ խնդիր ունենալ Եւրոպական Միութեան հետ, որուն մէջ տիրական ու մղիչ ուժն է Գերմանիան:

ՎԱՀՐԱՍ ԷՄՍԻԵԱՆ

WWW.AZTAGDAILY.COM

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

Իրանի Մէջ Լրագրողի Օրուան Նուիրուած Ձեռնարկ

Կազմակերպութեամբ Թեհրանի հայոց թեմի Թեմական խորհուրդին, 8 օգոստոսին տեղի ունեցաւ ձեռնարկ՝ նուիրուած Իրանի մէջ Լրագրողի օրուան:

Ձեռնարկի ծիրին մէջ իրանցի լրագրողները այցելեցին Թեհրանի Ս. Սարգիս, Ս. Թադէոս-Բարթողիմէոս եւ Ս. Գեորգ հայկական եկեղեցիները:

Նոյն օրը Հայ մշակութային «Արարատ» կազմակերպութեան կեդրոնատեղիին մէջ իրանցի լրագրողները հանդիպեցան համայնքային կառոյցներու ներկայացուցիչներուն հետ: Ելոյթներ ունեցան Թեհրանի հայոց թեմի Թեմական խորհուրդի աստենապետ Ռոպերթ Բեգլարեանը եւ «Արարատ» կազմակերպութեան Կեդրոնական վարչութեան

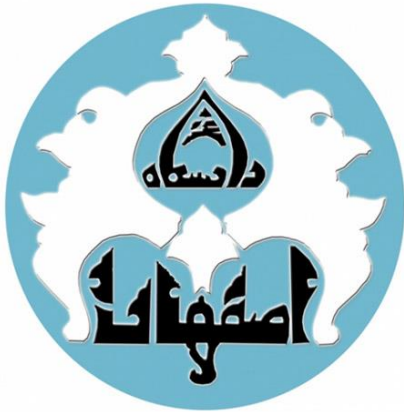
նախագահ Գեորգ Վարդանը, որոնք ներկայացուցին իրանահայ համայնքի պատմութիւնն ու գործունէութիւնը:

Իրանի մէջ Հայաստանի դեսպանութեան երրորդ քարտուղար Արթիւր Յակոբեանը կարգաց Իրանի մէջ Լրագրողի օրուան առիթով դեսպան Արտաշէս Թումանեանին շնորհաւորական ուղերձը, որուն մէջ դեսպանը կը հաստատէր, որ իրանական լրատուամիջոցներու հետ գործընկերային յարաբերութիւնները սերտ են, աւելցնելով, որ դեսպանութիւնը գործնական քայլեր պիտի իրականացնէ հայ եւ իրանցի լրագրողներուն միջեւ համագործակցութիւնը նոր մակարդակի բարձրացնելու ուղղութեամբ:

WWW.HAYERNAYSOR.AM

Սպահանի Համալսարանը Պատրաստականություն Ցայտնեց Ընդլայնելու Հայոց Լեզուի Եւ Գրականության Բաժինը

Վերջերս Սպահանի համալսարանի նախագահի միջազգային հարցերով խորհրդականն ու միջազգային գիտական համագործակցության գրասենեակի պետ Քոմթյլ Թայեպ հանդիպում ունեցաւ Սպահանի հայոց թեմի Պատգամաւորական ժողովի ատենապետ Թաթուլ Օհանեանին հետ: Հանդիպումի ընթացքին ան ընդգծեց համալսարանին մէջ հայոց լեզուի եւ գրականության ամպիոնի հզօրացման ու անոր

հովանաւորման անհրաժեշտութիւնը՝ շեշտելով, որ համալսարանը պատրաստ է հայոց լեզուի ամպիոնի եւ Նոր Ջուղայի Ս. Ամենափրկչեան վանքի մատենադարանի միջեւ գիտական համագործակցության ընդլայնման, որուն համար որպէս հիմք կրնան ծառայել վանքի մատենադարանին մէջ պահուող արժէքաւոր աղբիւրներն ու փաստաթուղթերը եւ Հայաստանի

Ազգային գրադարանին հետ ուղղակի յարաբերութիւնը:

Հանդիպումի աւարտին որոշուեցաւ երկկողմ համագործակցության ընդլայնման նպատակով երկու կողմերու ներկայացուցիչներու մասնակցութեամբ աշխատանքային խումբ ստեղծել:

Օհանեան նշեց, որ Սպահանի համալսարանի հայոց լեզուի եւ գրականության ամպիոնի ուսանողներն ու դասախօսները կրնան շարունակական կապ ունենալ Հայաստանի Ազգային գրադարանին հետ:

Արծարծուեցաւ նաեւ Հայաստանէն ուսանողներ ընդունելու հարցը՝ համագործակցութեամբ Սպահանի հայոց թեմի Պատգամաւորական ժողովին, հայ-իրանական պատուիրակութիւններու փոխայցելութիւնները, ՀՀԳԱԱ-ի եւ Սպահանի համալսարանի միջեւ կապի հաստատումը, Սպահանի համալսարանին մէջ հայագիտական համաժողովի գումարումը եւ հայագիտութեան ծիրին մէջ ուսանողական ուսումնասիրութիւններու համար Սպահանի հայոց թեմի նիւթական ու բարոյական հովանաւորութեան անհրաժեշտութիւնը:

Բժիշկ Կարպիս Հարպոյեանի «Բժիշկին խօսքը» Գ. Եւ Դ. Հատորներու Շնորհահանդէսը

Ճ օգոստոսին Լաւալի «Պոն Փաաթօր» եկեղեցւոյ մէջ Քանատայի հայոց թեմի առաջնորդ Բարգէն արք. Չարեանի ներկայութեամբ տեղի ունեցաւ բժիշկ Կարպիս Հարպոյեանի «Բժիշկին խօսքը» երրորդ եւ չորրորդ գիրքերուն շնորհահանդէսը:

Երկու հատորներուն ներկայացումը կատարեց Համբիկ Գարայեանը: Շնորհահանդէսի աւարտին սրբազանը խօսք առնելով՝ գնահատեց Գարայեանը՝ գիրքերը ամբողջական կերպով ներկայացնելուն համար եւ շնորհատրեց բժիշկ Հարպոյեանը:

Բժիշկ Հարպոյեանի «Բժիշկին խօսքը» գիրքերու շարքին անոր առաջին հատորը հրատարակուած է 2000-ին, իսկ 2011-ին հրատարակուած է իր երկրորդ աշխատասիրութիւնը, այնուհետեւ՝ 2015-ին Գ. եւ Դ. հատորները:

Նշենք, որ «Բժիշկին խօսքը» շարքին կողքին, բժիշկ Հարպոյեան Հայոց ցեղասպանութեան 100-ամեակին առթիւ 2015-ին հրատարակած է «Խաչելութեան ճանապարհը» եւ «Խաչելութենէն յարութիւն» հատորները:

Բժիշկ Կարպիս Հարպոյեան երկար տարիներ անսակարկ նուիրումով հայ հասարակական կեանքին մէջ եւ յատկապէս Համազգայինի ծիրէն ներս աշխատած ըլլալուն համար 2009-ին պարգևատրուած է Համազգայինի Կեդրոնական վարչութեան կողմէ «Համազգայինի շքանշան»-ով: 27 Սեպտեմբեր 2015-ին պարգևատրուած է նաեւ Քանատայի Հայոց ազգային առաջնորդարանի «Յովնան Մանդակունի» ազգային եկեղեցական ծառայութեանց շքանշանով:

ԱՅԼԱԶԱՆ

6 Համոզիչ Պատճառներ՝ Կասիա Գործածելու Համար

Չիները արդեն իսկ 3000 տարի առաջ ծանօթ էին կասիային: Յետոյ անոր գործածությունը քիչ-քիչ տարածուեցաւ ամբողջ աշխարհի մէջ:

Կասիան որպէս բուրաւէտ համեմ՝ առաւելաբար կ'օգտագործուի աղանդերներու եւ տաք զինիներու պատրաստութեան մէջ:

Կենսանիւթերով եւ հանքայիններով հարուստ կասիան ունի բուժիչ յատկութիւններ, հետեւաբար թելադրելի է, որ անիկա յաճախ օգտագործենք խոհանոցին մէջ՝ օգտուելու համար անոր 6 անփոխարինելի բարիքներէն:

- 1 -

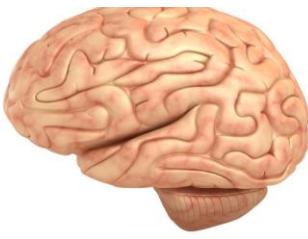
Կասիան կը խթանէ մարմնի դիմադրականութեան գործընթացը: Ձմեռնամուտին թելադրելի է կասիայով համեմուած տաք խմիչքներ օգտագործել՝ հարբուխէ եւ կրիփէ պաշտպանուելու համար:

- 2 -

Կասիան կը բալերաւէ մարսողական դրութիւնը: Անիկա նաեւ կը դարմանէ՝ ստամոքսի ցաւը, փորհարութիւնը, սրտխառնուքն ու փսխուքը:

- 3 -

Կասիան կ'աշխուժացնէ ուղեղը, նաեւ զայն կը պաշտպանէ Փարքինսըն եւ Ալզայմըր հիւանդութիւններէն:

- 4 -

Կասիան նաեւ կը կարգաւորէ շաքարին տոկոսը արեան մէջ:

- 5 -

Կասիան նաեւ կը պայքարի յոգնածութեան դէմ. ան կը պաշտպանէ թոյլ եւ տկար զգացողութիւններէն:

- 6 -

Կասիան հզօր անթիօքսիտան մըն է. անիկա կը պայքարի կանխահաս ծերութեան եւ վատառողջ բջիջներու զարգացման դէմ:

Ինչպե՞ս Խնամենք Կաշի Պայուսակները

Որպեսզի մեր թանկարժեք կաշի պայուսակը երկար ժամանակ պահե իր թարմութիւնը, ընդամենը 4 բան հարկաւոր է:

– Առաջին՝ մաքրել զայն:

Փափուկ լաթի կտորով մը պէտք է յաճախակի մաքրենք զայն, յատկապէս՝ փոշիէն:

– Երկրորդ՝ «սնուցանել» զայն:

Բոլորս ալ ծանօթ ենք կօշիկներուն թարմ տեսք եւ փայլք տուող անգոյն ծեփուկներուն: Անոնցմէ ընտրենք որակեալը եւ ամսական դրութեամբ օգտագործենք մեր սիրելի պայուսակին նոր տեսք եւ փայլք տալու համար: Ծեփուկը տարածենք փափուկ լաթի մը միջոցով եւ համաչափ շարժումներով, ապա դարձեալ փափուկ խոզանակի մը միջոցով փայլեցնենք կաշին:

– Երրորդ՝ ջուրէն պաշտպանել:

Անձրեւը, խոնաւութիւնը մեծ աւեր կը գործեն որակեալ կաշի պայուսակին, հետեւաբար, ինչպէս կօշիկները, պայուսակները եւս պէտք է պաշտպանել անջրանցիկ նիւթով մը:

– Վերջապէս չորրորդ՝ ճիշդ ձեւով պահել զայն:

Կաշի պայուսակին մեծագոյն թշնամիներն են՝ փոշին, խոնաւութիւնը, արեւը... Կաշի պայուսակը պէտք է զետեղել կտորէ պարկի մը, կամ բարձի երեսի մը մէջ եւ տեղաւորել չոր, ապահով դարանի մը վրայ: Որպէսզի անիկա չտափակնայ եւ ձեւը պահե, կրնանք մէջը թերթ թխմել:

WWW.AZTARAR.COM